

GŁOS WĄBRZESKI

Nr. 73

Wąbrzeźno, sobota 22 czerwca 1929 r.

Rok IX

zabercen!

Ceny detaliczne obuwia
NN 35 do 41.

ludowego
z przyszywaną
podeszwą, na
obcasie **4.80** zł.

spółtowego
z przyklejona
podeszwą,
(gimnastyczne) **6.-** zł.

PEPEGE

ŻADAĆ WSZĘDZIE.

MARKA FABR.
ZWAŻAĆ
NA MARKĘ
"PEPEGE"

Odsłonięcie pomnika arcybiskupa Cieplaka

W Bazylice Wieleńskiej odbyło się we wtorek odsłonięcie i poświęcenie pomnika na grobie arcybiskupa Cieplaka. Jak wiadomo prochy tego wielkiego męczennika zostały w roku 1926 po jego śmierci w Ameryce przewiezione do Wilna i złożone w bazylice.

Poświęcenia dokonał ks. arcybiskup metropolita Ropp w obecności kilku księży Biskupów, przedstawicieli rządu władz i społeczeństwa.

Następnie ks. arcybiskup Ropp odprawił uroczyste nabożeństwo żałobne. Po nabożeństwie wygłoszono kilka kazań, sławiących pamięć arcybiskupa Cieplaka, jego cnoty jako wielkiego syna Kościoła i Polski oraz jego hart i niezłomność w kazamatach czerezwyczajki bolszewickiej.

Imieniem Polaków amerykańskich złożył na płycie wiązkę lilji, przewiązaną wstęgami o barwach narodowych prezes Kruczek.

OJ, GLUPCY!

Donosi „Gazeta Kartuzka”, że na Pomorzu od pewnego czasu nieznanemu indywiduum szerzą plotkę, jakoby 27 czerwca br. Niemcy otrzymały część Pomorza ?!) i że Polsce płać Niemcy za każdy powiat miliard marek.

Widocznie Germanom byłoby to na rękę, kiedy — jak stwierdzono — nasyłają swoich agitatorów na Pomorze.

BRAWO — GÓRALE!!

Ludność gmin, objętych parafią Poronin, t. j. Murzasichlu, Poroninie i Zubszuchem, korzystając z przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 roku, urządziła plebiscyt za zniesieniem sprzedaży alkoholu w tych gminach.

Plebiscyt dał nadspodziewane wyniki, świadczące o wysokiej moralności tamtejszej ludności. Niemal jednogłośnie wyrażono wolę, aby rząd zakazał sprzedaży alkoholu w tych wsiach.

Drugi i trzeci dzień pobytu Dostojnego Gościa J. Eksc. Ks. Biskupa Dominika.

W drugim dniu pobytu Jego Ekscelencji Ks. Biskup Dominik zwiedził największe przedsiębiorstwa i urzędy w mieście.

Rano o godz. 8-mej odprawił Ks. Biskup Mszę św. w kościele poświęcając równocześnie sztandar Sodalicji Marjańskiej, istniejącej przy państwowym gimnazjum humanistycznym.

Przed poświęceniem sztandaru Dostojny Gość przemówił do członków Sodalicji, by ci wiernie stali przy sztandarze nowo poświęconym.

PRZYJĘCIE KS. BISKUPA PRZEZ SODALICJĘ.
Po wspólnej fotografii, która odbyła się na cmentarzu, udano się do pięknie ustrojonej sali hotelu pod Białym Orłem, gdzie odbyło się przyjęcie Ks. Biskupa przez Sodalicję.

Na pierwszy punkt programu złożył się wspólny śpiew p. t. „Błękitne roznieśmy sztandary”. Przemowę powitalną wygłosił ks. moderator Brejski, zakończając swą przemowę na cześć Ks. Biskupa. Trzykrotnie „Niech żyje wszyscy obecni powtórzyli. W dalszym ciągu programu (podczas kawy) były dwie deklamacje: „Nasz sztandar” M. Konopnickiej i „Młodości moja” Kornela Ujejskiego, oraz dwa występy muzyczne.

Prof. Brzostowicz miał również przemówienie, wspominając o zasługach moderatora Ks. prof. Brejskiego.

Bardzo serdecznie przemówił do zebranych Ks. Biskup.

Jeszcze kilka pieśni odśpiewanych wspólnie oraz występy muzyczne zakończyły przyjęcie Ks. Biskupa, który spieszył udzielać sakramentu św. Bierzmowania.

Zebrani członkowie sodalicji, rodzice chrześni i goście, pozostali jeszcze w sali do których przemówił w bardzo serdecznych słowach do nau-Markowski wznosząc okrzyk na cześć założyciela Sodalicji Ks. prof. Żyndy.

Niech żyje rozległo się trzykrotnie na cześć tego, który kocha młodzież i jest przez nią kochany.

O godz. dziewiątej Ks. Biskup wizytował w kościele szkoły wiejskie należące do parafii wąbrzeskiej. Po wizytacji udzielił sakramentu bierzmowania dzieciom szkół wiejskich, szkoły wydziałowej i uczniom gimnazjalnym.

Kiedy udzielanie sakramentu bierzmowania św. się zakończyło, odwiedził ks. Biskup w towarzystwie swego kapelana ks. Pastwy, ks. proboszcza Zakrysia, p. burmistrza Schwarza i innych Ochronkę.

W OCHRONCE.

W Ochronce przy kościele (w dawn. starej salce) Ks. Biskup nie przebywał długo.

Przed ochronką powitała dostojnego gościa Siostra Kornelja oraz mała Witkówna wierszykiem wręczając zarazem piękny bukiet kwiatów. W sali Ochronki mówili wierszyki Ziółkowska, Chwiałkowska, i Monika Grabówna. Odśpiewano pieśni na cześć Ks. Biskupa, który w krótkich i serdecznych słowach przemówił do zebranych dzieci i ich rodziców.

Dostojny gość opuścił Ochronkę wśród okrzyków „Niech żyje”.

WIZYTACJA SZKÓŁ.

Z Ochronki udał się Najprzewielebniejszy Ks. Biskup do hali gimnastycznej szkoły żeńskiej, gdzie odbyło się przyjęcie przez miejscowe szkoły.

Pieśń powitalną, kiedy wchodził Najprzewielebniejszy Arcypasterz do hali, odśpiewały chóry obu szkół powszechnych. W dzieci i nauczycielstwa powitał Dostojnika Kościoła p. Inspektor Tarnowicz następującymi słowami:

Ekscelencjo!

Przypadł mi dziś w udziale zaszczyt, i zarazem nad wyraz miły obowiązek powitania Cię w tych murach szkolnych imieniem zgromadzonej tu młodzieży i nauczycielstwa.

Ta oto dziatwa, z świętecznie nastroszonymi i radośnie bijącymi serduszkami, wita Cię Ekscelencjo, jako Arcypasterza. Szczere są jej intencje

jak i szczerą duszą przepojona i jaśniejąca czcią dla Boga i miłością dla Matki Ojczyzny, w której ona po raz pierwszy ma szczęście witać tak wysokiego dostojnika kościoła. Prowadzona przez zespół nauczycielstwa, dającego jej najzdrowszą część swej jaźni najszlachetniejszą część swej duszy jest tym zarodkiem, z którego ma się zrodzić, powstać lepsze, bardziej świetlane jutro. Wychowana w wierze swych ojców i dumna naszą przeszłością jest symbolem Polski Jutrzejszej. Będąc tu jej rzeczywistym składam Ci Ekscelencjo w jej imieniu, jak i jej wychowawców, wyrazy hołdu i podziękowania za zaszczyt, jaki nam swem przybyciem sprawiłeś.

Wiersz wygłosiła uczennica szkoły żeńskiej Krajewska, oraz jeden z chłopców szkoły męskiej Tadeusz Kołeczki.

Pieśni odśpiewały: chór szkoły męskiej oraz chór szkoły wydziałowej.

Po śpiewie Ks. Biskup wizytował: szkołę wydziałową (5-tą klasę); Szkołę żeńską (5-tą klasę) i szkołę męską (3-cią klasę).

Wizytacje szkół nie trwały długo; Ks. Biskup przemówił w bardzo serdecznych słowach donauuczycielstwa i dzieci, a na zakończenie udzielił zebrany swego Arcypasterskiego Błogosławieństwa.

Wśród pieśni pożegnalnej odśpiewanej przez chór, oraz wśród niemilkających okrzyków „Niech żyje” opuścił ks. Biskup halę.

WIZYTACJA KS. BISKUPA W GIMNAZJUM.

Ks. Biskup powitany u bramy gimnazjum udał się wśród szpaleru młodzieży gimnazjalnej do biura dyrekcji, gdzie ks. Biskupowi zostało przedstawione grono nauczycielskie gimnazjum. Następnie ks. Biskup udał się na aulę gimnazjum. Tu zebrana młodzież gimnazjum zaśpiewała pieśń „My chcemy Boga” — zaś uczeń drugiej klasy wygłosił wiersz p. t. „Dzwon Heriusza”. Ks. Biskupa powitał p. dyr. dr. Markowski i podziękował ks. Biskupowi za

zaszczyt jaki zgotował gimnazjum swem przybyciem. Do zebranej młodzieży przemówił Ks. Biskup, który ucieszony wielkim duchem religijnym jaki panuje w tut. gimnazjum, udzielił wszystkim swego arcybiskupiego błogosławieństwa.

Następnie zaśpiewano pieśń: „Boże coś Polskę”
Pożegnany przez wszystkich okrzykiem Ks. Biskup niech żyje” Ks. Biskup odprowadzony przez p. dyrektora gimnazjum udał się na wizytację ochronki.

WIZYTACJA W OCHRONCE

Dłużej zabawił Arcykapłan w Ochronce Dzieciątka Jezus przy ulicy Wolności.

Wiersz powitalny wygłosiła Jadzia Ziolkowska, wręczając J. Ekscelencji bukiet kwiatów. Ubrani chłopcy w mundur polski żołnierzy wywołały u Dostojnego Gościa zadowolenie. Cwiczenia chorągiewkami, polonez wyprowadzony przez polskie wojsko, korowody i taniec kwiatów oraz deklamacje.

Wiersz powitalny wygłosiła Jadzia Ziolkowska w Ochronce, a ułożony przez red. p. J. Rakowskiego:

Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie!

Ja mała dziewczynka, Szczukówna Janinka
Za wszystkie dzieci z tej naszej szkółeczki
Kornie - uniżenie, cześć i uwielbienie
Składam Księżu Biskupowi
Nie złotych pakietek lecz kwiatów bukietek
Wręczam w ich imieniu wraz z szczerem życzeniem

I życia długiego i szczęścia wszelkiego
Tak dobremu Pasterzowi!

Następnie wygłoszone zostały jeszcze wiersze przez Janinę Merkównę, Urszulę Radziwińska, Teklusię Bartoszewską, i Edzia Lontkowskiego wypełniły program przyjęcia w Ochronce.

Program starannie przygotowany przez Siostrę Balbinę wielce ucieszył Ks. Biskupa, który po dziękował za przyjęcie.

„Generałem” wojska polskiego był Edzio Lontkowski, prowadząc swoje wojsko z wielką werwą na co zwróciło uwagę wszystkich obecnych a w szczególności Jego Ekscelencji.

ZWIEDZENIE FABRYKI NAGROBKÓW P. JANA KAMIŃSKIEGO.

Przed obiadem zwiedziła Jego Ekscelencja Ks. Biskup fabrykę nagrobków p. Jana Kamińskiego przy ulicy Przemysłowej. Zakład ten jako największy i najstarszy na Pomorzu, dostarcza figury kościelne, grobowce oraz ołtarze dla kościołów nie tylko tu na Pomorzu lecz w inne dzielnice Polski a w szczególności do Wielkopolski i b. Kongresówki, o czym zaznaczył p. Kamiński w swej mowie powitalnej, wypowiedzianej w obecności 30-tu pracowników swego zakładu.

Jeden z pracowników zakładu, a mianowicie p. Chrapkowski powitał Jego Ekscelencję w imieniu swoich kolegów - współpracowników z następującymi słowami:

Najdostojniejszy Arcypasterzu!

My robotnicy tego zakładu, składamy Ci gorące podziękowanie za to, żeś raczył odwiedzić nas w naszej pracowni.

Jesteśmy członkami cechu rzeźbiarzy i kamieniarzy, cech, który od wieków od wieków doznawał szczególnej opieki świętego Kościoła naszego i pod Jego przewodnictwem ozdabiał świątynie temi arcydziełami sztuki kamieniarskiej, które dotychczas są dla nas wzorem i przewodem.

Według tej tradycji witamy Ciebie Najdostojniejszy Gościu jako Opiekuna naszego zawodu i prosimy Ciebie, żebyś raczył przyjąć jako dowód naszego przywiązania do Ciebie, ten oto skromny wytwór naszej pracy.

Najdostojniejszy nasz Gość Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup niech nam żyje!

Okrzyk powtórzono trzykrotnie z entuzjazmem.

Pan Chrapkowski wręczył Jego Ekscelencji skromny upominek w postaci marmurowej pisarki, na której wykuto mitrę nazwisko Ks. Biskupa oraz datę zwiedzenia zakładu.

Przejęty do głębi przyjęciem Ks. Biskup podziękował oraz udzielił błogosławieństwa.

Następnie oprowadzony został przez właściciela p. Kamińskiego oprowadzony przez cały zakład, w którym mieści się już wiele gotowych rzeczy czekających wysyłki.

Ks. Biskupa zainteresowały wszystkie te rzeczy, a nawet niektóre wzbudziły u Niego zachwyt.

NA GÓRZE ZAMKOWEJ.

Po obiedzie zwiedził Najprzewielebniejszy Ks. Biskup starą górę zamkową, na której przed wielu laty stał potężny zamek biskupi.

W PE - PE - GE.

Około godziny czwartej po południu przybył Jego Ekscelencja ks. Biskup do fabryki „Pepege”
Pracownicy tejże fabryki ustawieni w szpaler, entuzjastycznie witali ks. Biskupa okrzykami „Niech żyje”.

Kwiaty wręczył aks. Biskupowi panna Sobocińska.

Imieniem Zarządu fabryki przemówił do Dostojnego Gościa p. dyr. Wyszer, który uradowany z okazji odwiedzin Dostojnika Kościoła, podziękował za przybycie, równocześnie przedstawił pracę fabryki, która powstała przed półtora rokiem temu założona a rozwija się z dnia na dzień. W ten sposób przyczynia się do rozwoju miasta oraz ludność znajduje tu pracę, albowiem zakład zatrudnia około 700 pracowników.

Pan dyrektor Blicharz oprowadził Jego Ekscelencję ks. Biskupa po wszystkich ubikacjach — od parteru począwszy a na trzecim piętrze skończywszy.

Wszystkie lokale w których mieściły się osobne oddziały, były bardzo pięknie udekorowane girlandami, zielenią i chorągiewkami. Co jeden oddział to drugi prawie że prześcigał się w swej dekoracji.

Ks. Biskup zainteresował się urządzeniem całego zakładu a szczególnie maszynami.

Wydelegowany z każdego oddziału pracownik lub pracowniczka wręczyli ks. Biskupowi i kwiaty gdy przechodził z jednego oddziału do drugiego. Wśród niemiłkających okrzyków „Niech żyje” ks. Biskup opuścił zakład, unosząc z sobą jaknajlepsze wrażenie.

W POWIATOWEJ KASIE CHORYCH.

U wejścia do Kasy Chorych powitał Ks. Biskupa przewodniczący Zarządu Powiatowej Kasy Chorych p. red. Bolesław Szczuka, w towarzystwie dyrektora Kasy p. Milanowskiego, naczelnego lekarza p. dr. Leszkowskiego i pracowników Kasy oraz Sióstr Miłosierdzia.

Przewodniczący Kasy w powitalnym przemówieniu podziękował za przybycie i wyraził radość z przybycia J. Ekscelencji, zaznaczając że Kasa pracuje przede wszystkim dla tych, którzy nie są w stanie opłacać drogich kosztów leczenia a więc niezamożnych.

Po zakładzie oprowadzał Ks. Biskupa p. dyr. Milanowski, a fachowych objaśnień udzielał p. dr. Leszkowski. Przy końcu odbyła się w ogrodzie wspólna fotografia.

Z Kasy Chorych wizytował Ks. Biskup pana Burmistrza Schwarca a stąd udał się do Zakładu Graficznego Głosu Wąbrzeskiego.

Zwiedzenie Zakładu Graficznego Głosu Wąbrzeskiego.

Wąbrzeźno, dnia 19 czerwca
o godzinie 4,25 po południu. Przed kilku minutami Ekscelencja Ks. Biskup Dominik w towarzystwie ks. prob. Zakrysia, ks. prefekta Brejskiego ks. prof. Fr. Żynde, ks. ks. Mówińskiego i Wielewskiego, p. burm. Schwarza i innych.

Powitanie nastąpiło w lokalu administracji „Głosu Wąbrzeskiego”, który to lokal był pięknie ustrójony girlandami, brzoškami i wstęgami o barwach papieskich.

Dostojny Gość wprowadzony przez właściciela zakładu pana redaktora i wydawcę Bolesława Szczukę, który powitał Dostojnika nst. słowy

EKSCELENCJO!

Witam Cię, Najdostojniejszy Arcypasterzu, jako tutejszy przedstawiciel prasy i właściciel tego zakładu. „Głos Wąbrzeski” a dawniej „Głos Lubawski”, wychodzący w Lubawie od 1911 r. jako pismo szczerze katolickie, zawsze stało i stać będzie niewzruszenie pod sztandarem Chrystusowym oraz pracować usilnie dla rozkrzewienia świętej wiary przodków naszych. Przyjm odemnie Ekscelencjo, od całej mej rodziny oraz mego personelu wyrazy najgłębszej czci i hołdu — wszystkich obecnych zaś proszę wznieść okrzyk:
Nasz Arcypasterz Ks. Biskup Dominik niech żyje!!

Następnie p. A. Białówna wygłosiła wiersz, wręczając równocześnie bukiet z żółtych róż. Wiersz ten podajemy poniżej.

Ekscelencjo!

Więcej, niż po inne czasy —
Jako sam Papież uznaje —
Wielką jest potęgą prasy,
Obejmuje wszystkie kraje
Ale musi ona szczerze,
By jej wartość cenną była,
Służyć Kościołowi, Wierze —
Inaczej celu chybiła.
Nasze pismo postępuje
Według tego przykazania,
Więc Cię ze czcią tu przyjmuję
I z uczuciem ukochania
Arcypasterzu łaskawy,
Prosim Ciebie uniżenie
W interesie dobrej sprawy
O nas pobłogosławienie.
My za to z szczerą wdzięczności
Modły za Cię będziemy wnosić
I śmiemy w pełni skromności
O przyjęcie kwiatów prosić.

Wierszyk ten bardzo podobał się Dostojnemu Gościowi, za który serdecznie podziękował.

W imieniu wszystkich pracowników powitał

Ks. Biskupa p. Bolesław Czajkowski, przemawiając krótko lecz treściwie.

Pan Czajkowski wypowiedział następujące słowa:

Ekscelencjo!

W imieniu pracowników zakładu naszego, przy padł mi dziś zaszczyt powitać Cię Najdostojniejszy Arcypasterzu w pracy naszej progach.

Dumni jesteśmy i wdzięczni za zaszczyt, jakim Wasza Ekscelencja raczył obdarzyć nasz zakład, a tem samem i nas, by przyjrzeć się z bliska naszej żmudnej i znoej pracy.

Przy tej sposobności zapewniamy Cię Dostojny i Drogi nam Gościu, że tak jak dotychczas, tak i nadal będziemy stać wiernie przy sztandarze kościoła, którego Ty, Najprzewielebniejszy Arcypasterzu Jesteś przedstawicielem.

A teraz wznieśmy okrzyk: Nasz Ekscelencja Ks. Biskup Dominik Niech żyje!!

Okrzyk ten powtórzono jednogłośnie.

Po przemówieniu p. Czajkowski wręczył ks. Biskupowi album pamiątkowy.

Drogi Gość naszego Zakładu, przemówił do zebranych w bardzo serdecznych słowach, zachęty do pracy. W końcu udzielił ks. Biskup zebrany swego pasterskiego Błogosławieństwa,

Przeznaczony gość oprowadzony został przez właściciela zakładu p. Szczukę.

Jak z oblicza Ks. Biskupa można było ujrzeć, był On wielce tem wszystkim ucieszony.

Przybywszy do hali maszyn, Dostojny Gość zakładu, zastał wszystkie maszyny w ruchu. Maszyny najnowszego systemu zwróciły J. Ekscelencji specjalną uwagę.

Z maszynierji udano się do zecerni, po której oprowadzony został przez p. kierownika drukarni Szeligę. Precyzyjnie wykonana maszyna do składania „Linotyp” zwróciła uwagę Ks. Biskupa, który wyraził podziw dla techniki drukarskiej.

Wspólna fotografia w ogrodzie zakończyła zwiedzanie zakładu pracy; po zwiedzeniu którego przybył Dostojny Gość do mieszkania prywatnego p. Szczuki powitany wierszem przez Kajetana synka państwa Szczuków.

Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie!

Gdy dziś wstępujesz tu w nasze progi,
Boś tak wysoki, zacny i drogi,
Cała Cię ze czcią wita rodzina,
Bo to dla niej szczęśliwa godzina!
My aż do grobu nie zapomnimy
Tęgo zaszczytu, którego cenimy
Bardzo wysoko — niech Bóg nagrodzi,
Ci za tę łaskę i życie słodzi!

A ty pasterzu tak ukochany,
Błogosław domu naszego ściany,
Ojca i mamę, także ich dzieci,
Bo modła twoja do niebios wleci!

Wychodzącemu z mieszkania p. Szczuki Ks. Biskupowi wręczyła delegacja specjalny numer „Głosu Wąbrzeskiego”, w którym był podany w całości przebieg zwiedzenia drukarni Głosu Wąbrzeskiego. Opis złożenie i druk tego zwiedzenia trwał 20 minut. W ten sposób chciano okazać Jego Ekscelencji, z jaką szybkością postępuje praca redakcyjna i drukarska.

Po kawie udał się Jego Ekscelencja Ks. Biskup do Katolickiego Związku Młodzieży.

W ZWIĄZKU KATOLICKICH STOWARZYSZEŃ MŁODZIEŻY NA DIECEZJĘ CHELMIŃSKĄ.

Przed lokalem Związku Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży, Stowarzyszenia wąbrzeskie — męskie i żeńskie ustawiły bramę.

Celem wyrażenia hołdu i czci Ks. Biskupowi zebrały się Stowarzyszenia z Wąbrzeźna i Stanisławek, ustawiając się przed wejściem do Związku

Wysiadającemu Ks. Biskupowi orkiestra Stowarzyszenia Młodzieży męskiej odegrała bardzo dobrze marsz, a p. o. naczelnika Okręgu Stowarzyszeń Młodzieży na powiat wąbrzeski p. Alfons Szczuka zdał raport oraz hołd.

Od samochodu aż do biura Związku, pod nogi Jego Ekscelencji, małe dziewczę sypało kwiatki.

Wiersz powitalny wypowiedziała pracowniczka Związku p. Jadwiga Wiśniewska. Następnie powitał genralny sekretarz Związku ks. prof. Żynda Ks. Biskupa, zaznaczając o wielkiej sile, o 20 tysięcznej młodzieży, która wiernie stoi przy wierze Ojców. Ks. prof. Żynda przemówił także imieniem kursistek kursu trykotarstwa wręczając Ks. Biskupowi piękną poduszkę. Przemówienie swe zakończył ks. prof. Żynda okrzykiem na cześć Dostojnego Gościa, który był przejęty do głębi podziękował oraz krótko odpowiedział i udzielił zebrany błogosławieństwa.

Zebrany członkiniom oraz członkom stowarzyszeń zebrany przed biurem Związku udzielił Ks. Biskup również swego Arcypasterskiego Błogosławieństwa a następnie odbyła się wspólna fotografia.

W WRONIU.

Przejeżdżając przez Wronie do Stanisławek, ks. Biskup wstąpił do pałacu dzierżawcy

Wronia, państwa Szulców.

Już przed Wroniem wiele ustawionych było bram tryumfalnych, przy których licznie zebrana ludność witała z wielkim entuzjazmem Ks. Biskupa.

Rzadkiego w tych stronach a Dostojnego Gościa powitała mała Szulcówna wierszykiem, wręczając również bukiet kwiatów. Po powitaniu przez p. Szulca, Ks. Biskup udał się pod przewodnictwem samego gospodarza domu do śpichlerza, a dawniejszego kościoła. Obecnie są czynione starania, by śpichrz ten okazynie od właściciela p. hr. Alvenslebena z Ostromecka odkupić. W pertraktacjach tych pan hrabia zajmuje przychylny stanowisko. Więć jest nadzieja że odzyska się stary kościół napowrót.

Na życzenie Ks. Biskupa, uprzejmi gospodarze uraczyli ks. Biskupa oraz Jego świętą masłanką, albowiem nic innego nie można było pić przy tak znośnym upale.

Po posiłku odjechał Ks. Biskup do Stanisławek.

W STANISŁAWKACH.

Na jakieś dwa kilometry przed Stanisławkami oczekiwała Ks. Biskupa konna banderja - krakowiaków- flisaków, w towarzystwie tej bandery wśród zieleni i bram tryumfalnych licznie ustawionych, ks. Biskup przybył do Stanisławek.

Mała dziewczynka Anna Krajewska w białej sukience ubrana, powitała Ks. Biskupa następującym wierszykiem.

Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie!

Witaj nam Księżu Kościoła
Co z woli Bożej do nas przychodzisz
Jak Ojciec dobry idziesz do swych dzieci
By się przekonać czego im potrzeba
Witaj nam witaj ponad dzwonów głosy
Grzmią serca nasze tętnem od ziemi w niebios
Tys Pasterz dobry od Boga zesłany
Za Opiekuna nam jesteś dany.
Gdy krzyż nad nami zrobisz Swoją dłońią
Przed którym nasze głowy się pokłonią
Niech łaska Niebios na nas dziś spłynie,
Pamięć odwiedzin Twoich niech zasłynie.
My będziemy Bogu składali dzięki
Błogosławieństwo biorąc z twej ręki
I w niebo modły nasze popłyną,
Ześ do nas raczył przybyć gościem.

Ks. Biskup Dominik zwiedził filję parafji wąbrzeskiej, znajdującej się w dawniejszej szkole ewangelickiej.

Z przemówienia Arcypasterza wynikało, że jest w zupełności zadowolony, iż udało się pozyskać szkołę dla krzewienia Słowa Bożego.

W końcu udzielił ks. Biskup zebrany błogosławieństwa i wśród nie milknących okrzyków „Niech żyje” powrócił do Wąbrzeźna.

NIEŚMIAŁOŚĆ

powoduje niedocenianie swojej wartości, jest objawem braku somopoczucia i stanowi przeszkodę w zawodowym i prywatnym życiu. Tylko ludzie o pełnej świadomości swojej wartości mogą mieć powodzenie w życiu.

Pielęgnacja swego zewnętrznego wyglądu usuwa nieśmiałość. Człowiek jest w oczach innych tylko tyle wart, na ile sam się ceni. Noszenie dobrze utrzymanego obuwia jest dla takich ludzi tak samo ważnym, jak ważnym jest posiadanie dostatecznej wiedzy.

Obuwie z obcasami gumowymi BERSON daje spokojny, elastyczny i pewny siebie chód. Obcasy gumowe BERSON stanowią konieczne uzupełnienie każdego bucika. Noszenie BERSONA — to zdrowia ochrona.

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno, dnia 21 czerwca 1929 r.

— **Pogrzeb zamordowanego.** Przed południem w dniu wczorajszym odbył się pogrzeb zamordowanego pod Jarantowicami, sp. Kasprzykowskiego, 25 lat liczącego młodzieńca. Kondukt żałobny z kostnicy szpitalnej do kościoła prowadził ks. Wielewski, który też odprawił żałobną Mszę św. oraz egzekwje.

Z kościoła na cmentarz prowadził kondukt żałobny również ks. Wielewski. Po odprawionych modłach nad otwartą mogiłą przemówił ks. Wielewski, żegnając tragicznie zmarłego Kasprzykowskiego, a Jego rodzinie wyraził szczere współczucie.

Udział w pogrzebie prócz rodziny i krewnych zmarłego brała udział także liczna publiczność, przejeżdżała do głębi i szczerze współczująca z rodziną tragicznie zmarłego. R. i p.

— **Podziękowanie.** W imieniu dziatwy szkolnej, Rada Pedagogiczna szkoły powszechnej mępskiej składa „serdeczne Bóg zapłać” wszystkim tym, którzy tak przez hojne ofiary, jak i przez gorliwy współudział przyczynili się, w dniu 30 maja br., do urzędzenia tej imprezy dziatwy szkolnej, jaką była wycieczka do Czystochlebia. Czysty zysk z tej wycieczki przeznaczony na wycieczkę na P. W. K. wynosi 285 zł.

Rada Pedagog. szkoły powsz. męskiej.

WIZYTY U KS. KS. PROF. ŻYNDY I BREJSKIEGO

Wprost z Stanisławek udał się Jego Ekscelencja Ks. Biskup Dominik do mieszkania Ks. prof. Żyndy i Brejskiego. W tych dwóch miejscach przebywał bardzo krótko z powodu późnej pory.

W PRZYTUŁKU STARCÓW.

Tu, powitany został Przez. acny Gość wierszykiem Andzi Kasprowskiej, która w upominku wręczyła Ks. Biskupowi bukiet kwiatów.

Chór sióstr i panienek odśpiewał pieśń „Ecce Sacerdos”, po odśpiewaniu którego udano się do kaplicy znajdującej się w przytułku.

Tu, przy wystawieniu Najświętszego sakramentu odśpiewano „Tantum ergo”, oraz ulubioną przez Ks. Biskupa pieśń: „O Jezu zostań z nami”.

Główne powitanie odbyło się w jadalni zakładu, gdzie czekali starszankowie na przybycie Dostojnego Gościa.

W imieniu Wydziału Powiatowego powitał Ks. Biskupa pierwszy deputowany powiatowy p. poseł Wrzesiński w towarzystwie administratora gmachu przytułku, naczelnego sekretarza Wydziału Powiatowego p. J. Kurzyńskiego.

Bardzo pięknie przemówił ks. Biskup dziękując za powitanie oraz samorządowi powiatowemu za opiekę nad tymi, którzy pracować już nie mogą, oraz wyraził życzenie by ta opieka była jak najobfitszą.

W końcu Najprzewielebniejszy Ks. Biskup udzielił wszystkim swego arcybiskupiego błogosławieństwa. Wspólna fotografia zakończyła tę piękną i uroczystą chwilę odwiedzin.

Zaznaczyć wypada, że od ulicy aż do przytułku dzieci w strojach krakowskich sypały pod nogi J. Ekscelencji kwiaty.

W KINIE „SŁOŃCE”

Z Przytułku udał się Ks. Biskup do Kinoteatru „Słońce” (właśc. p. Fr. Szymański) i to w czasie wyświetlania filmu p. tyt. „Deszcz Roż”, przedstawiający życie i cuda św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

W tym czasie został również wyświetlany film wąbrzeskiej wytwórni filmowej p. Z. Ziółkowskiego pt. „Owacyjne przyjęcie Najprzewielebniejszego Ks. Biskupa Dominika w Wąbrzeźnie.”

Ks. Biskup podziwiał szybkość i staranne wykonanie filmu. Powyższy film został przyjęty burzą oklasków.

Sala Kinoteatru była na ten dzień specjalnie w kolory biskupie przystrojona, a ekran ubrany w same róże przedstawiający tytuł filmu.

Z powodu, iż ks. Biskup udać się musiał na przyjęcie wydane na Jego cześć przez Wydział Powiatowy, opuścił salę.

PRZYJĘCIE PRZEZ WYDZIAŁ POWIATOWY.

Gmach Starostwa bardzo pięknie przystrojony w zieleni i chorągiewki oraz światła elektryczne

(zasługa p. inż. Nowackiego) przedstawiał się szczególnie wieczorem imponująco.

Do kolacji zasiedli zaproszeni specjalnie Ks. ks. dziekan Karnowski, prob. Zakryś, prefekt Brejski, ks. Zynda, ks. Mówiński i Wielewski, członkowie Wydz. Powiatowego, p. Burmistrz Schwarz zastępca p. Starosty p. Zajackowski, p. p. posłowie Wrzesiński i Rząsa, hr. Dąbski p. Mieczkowski dr. Markowski, radca Balcerski i wielu innych.

Ks. Biskupa powitał p. Starosta dr. Prądzyński, wspominając także o Ojcu św. wielkim przyjacielu Polski. Trzykrotny okrzyk wzniesiony przez p. Starostę na cześć ks. Biskupa zakończył przemowę.

Dostojny Gość, Ks. Biskup Dominik podziękował p. Staroście za miłe przyjęcie, zaznaczając, że jeżeli lud będzie katolickim, to też nasza Ojczyzna będzie wielka i potężna. Powiat wąbrzeski może być dumny — mówił ks. Biskup — iż ma takiego Starostę, dlatego chcąc go uczcić — wznosił ks. Biskup okrzyk na cześć p. Starościny i p. Starosty Niech żyją nam!!!

Przemawiał także p. Burmistrz wnosząc toast na cześć p. Starościny; pan poseł Wrzesiński wznosił okrzyk na cześć Rzeczypospolitej w ręce Jej Prezydenta Rzeczypospolitej.

Poraz drugi zabrał głos p. Starosta, wnosząc toast na cześć armii polskiej i Jej pierwszego Marszałka i Wodza Józefa Piłsudskiego. Pan Pułkownik Torwid członek tutejszej Komisji poborowej podziękował za wzniesiony toast oraz zaznaczył, że jaki materiał taki będzie żołnierz, dlatego należy wytepić po wioskach panującą niemczyznę. Okrzykiem na cześć Obywatelstwa pan Pułkownik zakończył przemówienie.

TRZECI DZIEŃ POBYTU.

Rano Ks. Biskup udzielił jeszcze pozostałym osobom Sakramentu Bierzmowania i około godziny 8-ej wyjechał do Chełmna, skąd wrócił w samo południe.

O godzinie drugiej odbyło się zebranie dozoru Kościelnego.

Punktualnie o godzinie 3,30 po fotografii przed plebanją i po błogosławieństwie ks. Biskup opuścił mury naszego grodu.

Pożegnał nas ksiądz Biskup, dziękując za serdeczne przyjęcie.

Po Ks. Biskupa przybył oddział młodzieży Katolickiej na koniach, który towarzyszył ks. Biskupowi w drodze do Wałyca, Ks. Biskup Odjechał w towarzystwie pana Starosty i pana Burmistrza.

...

Słowa do hymnu na powitanie ks. Biskupa ułożył senior dziennikarzy pomorskich p. redaktor Jan Rakowski z Grudziądza. Pozatem ułożył szereg wierszyków, które dzieci wypowiedziały również na przyjęcie ks. Biskupa.

**NAPewNO WSZYSCY POSPIESZĄ
W NIEDZIELĘ NA
NOC ŚWIĘTOJAŃSKĄ
DO OGRODU P. TWARDOWSKIEGO**

RUCH TOWARZYSTW

— Zebranie Towarzystwa Bartniczego na Wąbrzeźno i okolicę odbędzie się w niedzielę, dnia 23 czerwca 1929 r. w lokalu p. Klimka o godz. 15 (3 popł.) na które W. P. jaknajuprzejmiej zaprasza. Po zakończeniu zebrania odbędzie się wylosowanie przyborów bartniczych. Zarząd.

— Jutro w sobotę o godz. 8-mej wieczorem śpiewy Lutni w lokalu p. Klimka.

— **Wąbrzeźno!** Baczność Powstańcy i Wojaki. Zebranie Towarzystwa odbędzie się w piątek dnia 21 czerwca 1929 r. o godz. 8-mej wiecz. w lokalu drucha Markusze-wskiego.

Z powodu bardzo ważnych spraw dotyczących dalszego istnienia i rozwoju Towarzystwa uprasza się o jaknajliczniejszy udział członków. Za rzązą. H. Bardjan sekretarz H. Czerwiński prezes

NOTOWANIA GIELDY PŁODÓW ROLNICZYCH W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 20. VI. 1929 r.

100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Poznań.	
Zyto	24,50—24,05
Pszenica	40,50—41,50
Jęczmień brow.	28,50—
Jęczmień zw.	27,50—28,00
Mąka żytnia 65% z work. stan.	59,00—63,00
Mąka pszenna 65% z work.	24,50—25,50
Owies	19,50—20,00
Otręby żytnie	22,00—23,00
Otręby pszenne	00,00—0000
Rzepak	

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski” B. Szczuka, Wąbrzeźno
Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Szczuka Wąbrzeźno
Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Swieże angielskie **MATJASY** poleca **A. Nast - Wąbrzeźno** Rynek 12 — Tel. 9

Dobrze się oprocentujący **dom** sprzedam korzystnie z powodu przejęcia innego obiektu. Zgłoszenia do Gł. Wąb.

Poszukuję zaraz **KOBIETĘ** lub **robotnika** do wszelkich prac **Betlejewski, sen. Kościuszki 1**

Uczciwa **dziewczyna** z dobrimi świadectwami, umiejąca gotować potrzebna zaraz **Betlejewska Mickiewicza 28**

Osiedliłam się jako obwodowa **AKUSZERKA** w **Pluznicy — Zamek VOELPOWA**

Podaję do wiadomości, że **komunikacja dla ruchu publicznego od szosy Pluznica—Bartoszewice—Ryńsk**

została zamknięta na skutek prac brukowych aż do końca lipca br.

Wójt obwodowy.

Opielacze

poleca w różnych gatunkach od 1 rzędowego do 3 metrow.

Wąbrzeska Fabryka Maszyn wł. J. Kotecki, Wąbrzeźno-Pomorze. Tel. 49.

SZYBKI WZROST OSZCZĘDNOŚCI w Kasie Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej w Grudziądzu

w dniu 31 grudnia 1928 r.	zł. 792.885.89
" " 31 stycznia 1929 r.	zł. 820.445.59
" " 28 lutego 1929 r.	zł. 880.082.42
" " 31 marca 1929 r.	zł. 971.899.50
" " 15 kwietnia 1929 r.	zł. 1.026.015.37

jest najlepszym dowodem wielkiego zaufania wszystkich sfer społeczeństwa do naszej Kasy, wysokich gwarancji i najwyższych korzyści, które daje Kasa Spółdzielcza Parcelacyjno-Osadnicza swym wkladcom.

Nietylko wysoki procent — 10 w stosunku rocznym — lecz przede wszystkim pewność lokaty i terminowy zwrot przyczyniły się do wyżej przedstawionego wzrostu oszczędności. Gwarancje Kasy wynoszą obecnie na podstawie wpłaconych udziałów członkowskich wraz z nieruchomościami

3.500.000 złotych.

Równocześnie zawiadamiamy wszystkich wkladców, że Kasa Spółdzielcza Parcelacyjno-Osadnicza w Grudziądzu przydzielać będzie stale przy uzupełnieniu pełnych 100.000 złotych wkładów 5 premii po 100 zł. drogą losowania pod nadzorem specjalnej komisji.

Zatem oszczędzajcie nadal w

Kasie Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej w GRUDZIĄDZU

Kwoty przekazywać należy na nasz r-k w P. K. O. Nr. 206.780.

Przetarg przymusowy.

W dniach niżej określonych sprzedawać będzie egzekutor powiatowy przy Pow. Kasie Chorych w Wąbrzeźnie, najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką u wymienionych poniżej:

1) p. Buszczyński majątność Mgowo	24. 6. 29 r. o godz. 11 przed południem	22 jałowic 2-3 letnie
2) p. Baumann Łabędź	25. 6. 29 r. o godz. 11 przed poł.	1 jałówkę pół roczną
3) p. Sadowska Teofila Mlewo	26. 6. 29 r. o godz. 13 w południe	1 jałowicę jeden i pół roczną
4) p. Skrzypnik Kowalewo	27. 6. 29 r. o godz. 11 przed poł.	kanapę pluszową, kanapę i dwa fotele gobelinowe
5) p. Styller Hamer	1. 7. 29 r. o godz. 12 w południe	bibliotekę
6) p. Pieniążek Kołat	1. 7. 29 r. o godz. 14 po południu	maszynę do szycia

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Przetarg przymusowy

Dnia 24. 6. 29 r. o godz. 9 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającym za natychmiastową gotówkę w moim biurze przy ulicy Hallera 10

i biurko z regalikiem

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Dom. Roln. Handl. „PŁON“

wł. BRONISŁAW GRZESZEWSKI
Tel. 133 :: Chelmińska 10 :: Tel. 133

ODDAJE ze składu w każdej ilości po cenach przystępnych

**cement, wapno, smołę, lep-
nik, papę, trzcinę sufitową,
węgiel i drzewo opałowe.**

Kupuje także

wszelkie ziemiopłody

i płaci najwyższe ceny dzienne.

Przetarg przymusowy

Dnia 24. 6. 29 r. o godz. 10 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką

1 wylew, 1 piec do łazienki, 1 wannę, 1 karabin przerebiony i stare żelazo.

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ul. Hallera nr. 10.

Główczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

W poniedziałek, dnia 24 bm. o g. 9 przed poł. sprzedawać będę w drodze publicznego przetargu za natychmiastową zapłatę gotówką

tegoroczne zbiory trawy

na łąkach gminnych gminy Czystochleb.

Zbiórka licytantów o godzinie 8-mej przed poł. oberża p. Marasińskiego.

Sołtys.

Baczność! ————— Baczność!
wycieczki -- zwózki towarów

Ciejarówka „CHEVROLET“ nowa 2tonnowa, 6 cylindrowa, najnowszy model!
od 25 bm. stale do dyspozycji Szan. Publiczności
Tel. 26 :: K. Lubomski :: Kolejowa 4

KINO-TEATR

Dwór Wąbrzeski

W sobotę i niedzielę, dnia 22 i 23 o g. 8,30

Szczytowe arcydzieło wszechświat. produkcji

CAREWICZ

Wspaniały dramat rosyjski, według głośnego dzieła

Gabrjeli Zapolskiej

W roli tytułowej ulub. wszystkich

„IWAN PETROWICZ“

znany z szeregu pięknych filmów. Despotyzm Carów. Dzieje gwałtów i zbrodni — Krwawe rządy Ochrany — Akcja konspiracyjna rewolucjonistów. Doskonały koloryt środowiska, porywająca gra artystów, akcja o niezwykłej ekspresji dramatycznej, sceny oszałamiające potęgą wrażeń, czynią z filmu tego rewelację.

Film ten, to wyraz najdoskonalszego arcyzmu, najwyższej — inwencji twórczej —

Przetarg przymusowy

Dnia 24. 6. 29 r. o godz. 9,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę

1 szafę żelazną.

Zbiórka reflektantów w moim biurze. Główczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

NA RATY

1—5 lampkowe

Radjo - odbiorniki najnowszej konstrukcji z głośną i czystą audycją.

Części składowe, akumulatory, baterje anodowe — stale na składzie poleca po niskich cenach

F. Biały

Skład zegarmistrzowski - złotniczy

Wąbrzeźno — Kolejowa 79

Najlepszy proszek do prania

Z Ł O T Y

Każda paczka zawiera podarek.

Wszędzie do nabycia

Kupię SIANO lub KIONICZYNE Zygmunta Paszotta

Zgubiono żniwkę kolejową którą unieważniam

J. Kuczkówna, Wąbrzeźno

Uczeń

i pomocnik malarski potrzebni zaraz

Fr. Gołębiowski mistrz malarski Matejki 4

Od 1 lipca br. poszukujemy młodszej

kasjerki

do sklepu. Pisemne zgł. przyjmuje Pomorskie Stow. Roln. Handlowe w Wąbrzeźnie

Sad owocowy

obszar 6 morgów do wydzierżawienia. Zgłoszenia Lisewo resztówka koło Golubia

Pokój

umeblowany

dla dwóch panów potrzebny zaraz lub od 1/VII. z całodziennym utrzymaniem.

Oferty uprasza się kierować do admin. tegoż pismapod l. FB.

1 używana kompl.

MŁOCARNIA parowa z elewatozem, 1 używany MOTOR benzynowy

3 używane KOSIARKI

do trawy

4 używane ZNIWIARKI

1 używane grabie konne

4 używane MANEZE

3 używane SIECZKARKI

5 używanych MŁOCARNI

Wszystkie maszyny są bardzo dobrze utrzymane, częściowo jak nowe. Sprzedaję dla braku miejsca na dogodnych warunkach płatności.

E. GOHRITZ

Fabr. Maszyn i Lej. Żelaza Wąbrzeźno - Pom.

Dwaj bracia

rzemieślnicy lat 27 i 29 posiadający gotówki po 4000 zł, szukają towarzyszek życia. Którym z pań zależy na dobrych mężach proszę złożyć ofertę z fotografią pod nr. 200 do Głosu Wąbrzesk. Pzecz traktuje poważnie honorowo.

KINO SŁOŃCE

HOTEL pod BIAŁYM ORŁEM

Tylko 2 dni!

W sobotę, dnia 22. 6. br. o godzinie 8,45 w. w niedzielę, dnia 23 bm. o godz. 6 i 8,45 wiecz.

wyświetlamy niezrównany film długości 2,700 m. p.t.

EGZOTYCZNA KOCHANKA

Tylko 2 dni!

w głównej roli CLARA BOW jako uroczą dziewczę wschodu słońca.

W głównej roli męskiej niezapomniany bohater **Drutu Kolczastego i Ludzie podziemni** Proszę skorzystać z okazji tak wspaniałego filmu do tego wspaniałego nadprogram!

Anons: „Pod groźbą śmierci“